

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 14.8.2007
COM(2007) 471 definitief

**VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN DE RAAD EN HET EUROPEES
PARLEMENT**

**Speciale administratieve regio Macau:
Jaarverslag 2006**

VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN DE RAAD EN HET EUROPEES PARLEMENT

Speciale administratieve regio Macau: Jaarverslag 2006

Voordat Macau in december 1999 aan China werd overgedragen, beloofde de Commissie om “de uitvoering van het ‘één land, twee systemen’-concept van nabij te volgen en te bevorderen teneinde de politieke, economische en culturele autonomie van Macau ten volle te steunen”¹. In 2006 herhaalde de Commissie haar belofte om jaarverslagen te publiceren over de constitutionele, politieke, economische, bilaterale en handelsontwikkelingen in Macau². Dit is het zevende jaarverslag sinds 2000.

Macau blijft een belangrijke partner voor de EU met gemeenschappelijke waarden en belangen op het gebied van economie, regelgeving, onderwijs en cultuur en op sociaal vlak. Sinds de overdracht zijn de betrekkingen tussen de EU en Macau op deze gebieden zich blijven verdiepen en verbreden, in praktische zin en op basis van wederzijdse belangen. In 2006 werden de samenwerking en de betrekkingen tussen de EU en Macau verder versterkt.

1. Politieke ontwikkelingen

De politieke en constitutionele situatie in de Speciale Administratieve Regio (SAR) Macau bleef in 2006 wederom stabiel, hoewel eind 2006 werd gekenmerkt door een ernstig incident binnen de regering (zie hieronder). Voorstellen over de toekomstige constitutionele ontwikkeling van Macau werden uitgesteld tot 2008 of later. Na de beleidsverklaring voor 2007 op 16 november 2006 zei regeringsleider Edmund Ho dat het niet mogelijk zou zijn rechtstreekse verkiezingen in te voeren in 2009 of kort daarna en dat deze zaak eerst zorgvuldig moest worden bestudeerd. Hij verklaarde dat de ontwerpwetten over de regelingen voor de verkiezingen in 2009 van de regeringsleider en wetgevende vergadering in 2008 aan de afgevaardigden zouden worden voorgelegd. De Europese Commissie neemt kennis van de aankondiging van regeringsleider Ho en ziet met belangstelling uit naar de start van het plan voor democratische ontwikkeling.

De regering en de bevolking van Macau staan voor toenemende problemen als gevolg van de opmerkelijk snelle economische en sociale veranderingen die zich sinds 2002 voordoen. Verschillende problemen komen voort uit het succes dat Macau boekt: welvaart voor sommigen, maar een dalend netto-inkomen voor armere mensen, spanningen als gevolg van snelle maatschappelijke veranderingen en kosten en neveneffecten die voortvloeien uit deze ontwikkelingen. Een kwart van de beroepsbevolking is inmiddels afkomstig uit het buitenland, wat leidt tot ontevredenheid onder autochtone werknemers die hun baan kwijtraakten. De groei van Macau leidt tot snelle inflatie van de kosten voor levensonderhoud; met name de kosten van huisvesting stijgen sneller dan het inkomen van sommige armere bevolkingsgroepen, waardoor hun netto-inkomen daalt. Het karakter van

¹ Mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement: “De Europese Unie en Macau na het jaar 2000”, COM (1999) 484 definitief van 12.11.1999.

² “De Europese Unie, Hongkong en Macau: mogelijkheden tot samenwerking 2007-2013”. Mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement. COM(2006) 648 definitief van 26.10.2006.

Macau verandert door grootschalige bouwprojecten, die ook ecologische gevolgen hebben. De snelle toename van het aantal auto's en motorfietsen in de smalle straten van Macau leidt tot files en vervuiling. Het bestuur staat voor de taak om het sociale systeem optimaal te beheren, om ervoor te zorgen dat de royale sociale uitkeringen ten goede komen aan de mensen die ze nodig hebben en de regelgeving en arbeidsomstandigheden van de buitenlandse werknemers verbeteren.

Op 1 mei 2006 leidden deze spanningen tot een aanzienlijke demonstratie, waarbij de bevolking uiting gaf aan haar ongenoegen over het arbeidsmarktbeleid van de regering; beweerd werd dat illegale werknemers worden getolereerd en dat de regelgeving in Macau onvoldoende is. Uit de onrust die ontstond tijdens de demonstratie bleek dat er grote ontevredenheid bestaat, hoewel die kennelijk beperkt blijft tot groepen die niet profiteren van de groei van de economie en de arbeidsmarkt.

In december 2006 vond een belangrijk incident binnen de regering plaats toen de topambtenaar Ao Man-Long, de staatssecretaris voor Vervoer en Openbare Werken, werd gearresteerd op verdenking van corruptie. Naar verluidt vond deze arrestatie plaats na een gezamenlijk anticorruptieonderzoek tussen Hongkong en Macau. Ao is de hoogste ambtenaar die werd gearresteerd op verdenking van corruptie sinds Macau in 1999 werd overgedragen aan China. Toen hij de arrestatie bekendmaakte, zei regeringsleider Edmund Ho dat er aanleiding was om aan te nemen dat Ao betrokken was bij corruptie en zijn macht had misbruikt voor persoonlijk gewin. Sinds de overdracht in 1999 was Ao binnen de regering van Macau verantwoordelijk voor infrastructuur, ruimtelijke ordening, vervoer en milieu. De pers had veel kritiek op het gebrek aan transparantie van het systeem met betrekking tot de verkoop van grond en de aanbesteding van openbare werken.

Naar aanleiding van deze kwesties bestaat enige bezorgdheid over het algemene effect op de sociaaleconomische structuur van Macau. De Commissie hoopt dat de regering van Macau de noodzakelijke maatregelen zal treffen om deze problemen aan te pakken.

Op buitenlands gebied blijft Macau een rol spelen als platform voor de internationale betrekkingen van China met Portugal en de Portugeestalige wereld, via mechanismen die worden beheerd in samenwerking met de centrale regering van de Volksrepubliek China. In september werd in Macau de tweede ministeriële conferentie gehouden van het economische samenwerkingsforum van China en de Portugeestalige landen. Ook vonden in oktober 2006 de spelen van de Portugeestalige landen plaats.

2. Economische ontwikkelingen

In 2006 was Macau een van de snelst groeiende economieën ter wereld. Het netto-BBP groeide met 16,6% na een bescheiden stijging van 6,9% in 2005. De groei werd veroorzaakt door inkomsten uit gokspelen, een hausse van de investeringen en in de bouwsector, de sterke consumptie en de stijgende uitvoer van goederen en diensten. De economische expansie ging gepaard met de bouw en opening van nieuwe casino's, andere gokfaciliteiten en de ontwikkeling van hotels en woningen. Het aantal bezoekers stijgt ieder jaar tot recordhoogte sinds de regels voor gokken in 2002 werden geliberaliseerd en de regelingen voor bezoekers uit China werden geliberaliseerd en uitgebreid. Naar schatting 500.000 bezoekers arriveren wekelijks in Macau, evenveel als de totale bevolkingsomvang van Macau. Eind 2006 bereikte de werkloosheid het laagste punt (3,5%) sinds de overdracht, terwijl de inflatiedruk steeds nijpender wordt, met name wat betreft de kosten voor huisvesting. In 2006 overtrof het

inkomen per hoofd van de bevolking in Macau voor het eerst dat van Hongkong. De inkomensverschillen zijn in Macau echter groot en worden steeds groter.

In 2006 werd in Macau meer geld in de gokindustrie verdiend dan in Las Vegas, waarmee Macau de grootste gokmarkt ter wereld is. Macau neemt initiatieven om de economische activiteiten te diversifiëren door middel van congressen en tentoonstellingen, vakantieparken, sport en cultureel toerisme. De grote toename van de casino-inkomsten betekent echter dat deze sector nog steeds een groeiend aandeel in de economie vertegenwoordigt.

De particuliere sector heeft het afgelopen jaar een aantal onroerendgoedprojecten in gang gezet. Met de verwezenlijking van deze projecten zal het totale aantal hotelkamers de komende jaren naar verwachting verdrievoudigen. Ook worden meer nieuwe casino's gebouwd, waarmee de faciliteiten en de capaciteit voor de goksector worden uitgebreid. Het gevaar dreigt echter dat er in de toekomst een overaanbod ontstaat. De uitvoer van goederen herstelde zich in 2006 van de sterke daling in 2005, toen de textielcontingenten werden afgeschaft. De uitvoer van Macau naar China, voornamelijk textiel en kleding, waarvoor eerst beperkingen golden, steeg met meer dan 50% tijdens het eerste halfjaar van 2006. De invoer bleef toenemen, wat in combinatie met krachtige investeringen en consumptie leidde tot een groter handelstekort. De industriesector vormt slechts 5% van het BBP van Macau.

De belastinginkomsten bleven sterk stijgen als gevolg van de omvangrijke inkomsten uit de belastingen op gokspelen. Dankzij het grote en groeiende fiscale overschot kon de regering van Macau investeren in langetermijnprogramma's voor de ontwikkeling van de economie, infrastructuur en onderwijs. Er zijn onder meer grote langetermijnprojecten op het gebied van een lightrailsysteem, stadsvernieuwing en grondwinning. Door de sterke economie werd de arbeidsmarkt zeer krap, met name wat betreft geschoolde werknemers in de bouw- en dienstensector. In 2006 steeg het aantal buitenlandse werknemers met meer dan 60% aanzienlijk, tot meer dan 50.000. De meeste van hen zijn werkzaam in de bouw-, diensten- of goksector. De buitenlandse werknemers zijn voornamelijk afkomstig van het Chinese vasteland en meer recent ook uit Hongkong. De werkloosheid blijft dalen tot een zeer laag niveau (3,5% in het laatste kwartaal van 2006).

Verwacht wordt dat de economie en de regering van Macau zich de komende jaren steeds meer genoodzaakt zullen zien om duurzame ontwikkeling te bewerkstelligen, de stijgende kosten en neveneffecten (milieu, files, sociale verschillen) van de groei van de economie aan te pakken, de capaciteit met betrekking tot infrastructuur en arbeidskrachten uit te breiden om aan de vraag te kunnen voldoen en de smalle economische basis te verbreden.

3. Handel en sectorale vraagstukken

Intellectuele-eigendomsrechten. De Europese Commissie is zich bewust van de voortdurende inspanningen van Macau om het wetgevingskader en de handhavingsstructuur voor de bescherming van intellectuele-eigendomsrechten te verbeteren, maar maakt zich desalniettemin zorgen over inbreuken op intellectuele-eigendomsrechten in bepaalde sectoren, met name het geval van de antennebedrijven die al jaren door piraterij verkregen televisiesignalen voor Europese en Amerikaanse kanalen doorgeven, waarbij ze inbreuk maken op de rechten van de officiële omroep, Macau Cable TV. Na een slepende rechtszaak, een interventie door de regering en herhaalde diplomatieke inspanningen door de EU en de verschillende landen van de rechthebbenden is het geschil nu waarschijnlijk opgelost met de overname van Macau Cable TV door een antennebedrijf uit Macau. De Commissie hoopt dat de nieuwe eigendomsstructuur ertoe zal leiden dat er een einde komt aan de eerdere inbreuken

op intellectuele-eigendomsrechten van televisieprogramma's en zal verder blijven toezien op de situatie.

Bestrijding van het witwassen van geld. De Europese Commissie verheugt zich over de inspanningen van Macau om zijn wetgevend kader ter bestrijding van terrorisme en het witwassen van geld te verbeteren. In april 2006 werd wetgeving van kracht ter bestrijding van terrorisme en het witwassen van geld. Om het toezicht te versterken werd in de loop van het jaar de financiële inlichtingendienst opgericht, een nieuwe dienst van de regering die zich bezighoudt met de bestrijding van het witwassen van geld en van het financieren van terrorisme. Gezien de grote en nog steeds toenemende hoeveelheden contant geld die de casino's van Macau passeren, zal deze kwestie de aandacht van de autoriteiten in Macau blijven vergen.

Banco Delta Asia. In 2006 zette de regering van Macau haar "administratieve" beheer van Banco Delta Asia voort, die in 2005 door het ministerie van Financiën van de Verenigde Staten was beschuldigd van het witwassen van geld namens de Democratische Volksrepubliek Noord-Korea. De regering werkte in deze internationaal belangrijke kwestie nauw samen met belangrijke internationale partners, met name de VS en China.

De EU-richtlijn betreffende belastingheffing op inkomsten uit spaargelden. In 2006 toonde de Commissie belangstelling voor het starten van verkennende gesprekken met Macau met het oog op de vaststelling van maatregelen die overeenstemmen met de EG-richtlijn betreffende belastingheffing op inkomsten uit spaargelden. Overeenkomstig het belastingbeleid waarmee ernaar wordt gestreefd de internationaal aanvaarde beginselen van goed bestuur zo breed mogelijk te bevorderen, stelt de Commissie voor met Macau samen te werken om de transparantie en de informatie-uitwisseling te verbeteren, handhavingsmaatregelen te versterken om zo belastingvermijding of -ontduiking te verhinderen, en in het bijzonder de toepassing van maatregelen te bevorderen die overeenkomen met de maatregelen die binnen de EU worden toegepast inzake belastingheffing op inkomsten uit spaargelden. De Commissie zou het toejuichen als de regering van Macau officieel zou toestemmen in operationeel verkennend overleg over deze kwestie.

De overeenkomst inzake nauwer economisch partnerschap (Closer Economic Partnership Arrangement, CEPA) tussen het Chinese vasteland en Macau ging in 2006 de vierde fase in. In het kader van supplement III bij de CEPA (CEPA IV), dat in juni 2006 werd ondertekend, werden dertien nieuwe liberaliseringsmaatregelen ingevoerd, waarmee in totaal 26 dienstensectoren op het Chinese vasteland werden opengesteld voor bedrijven uit Macau. Met betrekking tot het vergemakkelijken van de handel en de investeringen werden nieuwe samenwerkingsterreinen geïntroduceerd, onder meer op het gebied van intellectuele-eigendomsrechten, tentoonstellingen en Chinese geneeskunde. Alle maatregelen traden op 1 januari 2007 in werking.

Milieu. Het is bekend dat de EU prioriteit toekent aan klimaatverandering en lucht- en watervervuiling. De Commissie is ervan overtuigd dat internationale grensoverschrijdende samenwerking in dit verband essentieel en van algemeen belang is. De Commissie is bereid Macau bij de implementatie van dergelijke maatregelen te helpen en aan te moedigen, en de mogelijkheden voor trilaterale samenwerking met het Chinese vasteland in voorkomend geval te onderzoeken.

4. Betrekkingen en samenwerking tussen de EU en Macau

De Commissie zette haar voorstellen voor de betrekkingen tussen de EU en Macau in de toekomst uiteen in de op 26 oktober aangenomen mededeling “De Europese Unie, Hongkong en Macau: mogelijkheden tot samenwerking 2007-2013”³, die in de conclusies van de Raad van 12 december werd bekrachtigd. In deze mededeling werden sleutelsectoren beschreven waarin beter moet worden samengewerkt: handel en douane, financiën, interpersoonlijke contacten (waaronder binnen de wetenschap), vervoer, milieu, gezondheid en voedselveiligheid. In de mededeling stelde de Commissie ook voor een permanente dialoog te onderhouden tussen de Commissie en de regering van Macau over aangelegenheden die onder hun respectieve bevoegdheden vallen.

Op 21 december 2006 nam de Raad een financieringsinstrument aan voor samenwerking met industrielanden en andere hoge-inkomenslanden en -gebieden, waaronder Macau. De Commissie zal met Macau de elementen bespreken en vastleggen van een in het kader van dit instrument gefinancierd samenwerkingsprogramma, dat eind 2007 van start moet gaan.

Op 19 juni 2006 ontving Commissievoorzitter Barroso regeringsleider Edmund Ho in Brussel. De twee leiders waren het erover eens dat Macau en de Europese Unie hun samenwerking op gebieden van gemeenschappelijk belang moeten blijven ontwikkelen, verbreden en verdiepen. Zij besloten op alle niveaus nauw contact te blijven onderhouden en ervoor te zorgen dat de relaties positief evolueren, en zij namen zich voor uitdagingen en kansen snel en doeltreffend te identificeren en adequaat aan te pakken. Edmund Ho sprak ook met vertegenwoordigers van het Europees Parlement in Brussel.

De samenwerking tussen de EU en Macau op het gebied van douane, vertolking en opleiding werd in 2006 voortgezet. In het kader van het AENEAS-programma werd Europese financiering toegekend voor de opleiding van migratieambtenaren uit Macau (MIGRAMACAU). Het EG-Macau Comité Overname kwam in januari 2006 samen en beoordeelde de uitvoering van de overnameovereenkomst tussen de EG en Macau en de overige samenwerking op het gebied van immigratie.

De Europese Commissie constateerde dat de aanwezigheid van de van oudsher goed vertegenwoordigde Europese bedrijven in Macau terugloopt. De Europese Commissie hoopt dat alle partijen die zakelijke activiteiten willen ontplooien in Macau gelijke kansen krijgen. Het voor Macau geaccrediteerde bureau van de Europese Commissie (gevestigd in Hongkong) blijft veelomvattende betrekkingen met Macau onderhouden met regelmatige bezoeken en contacten. Het hele jaar door heeft het bureau een actief en omvangrijk programma voor informatie en publieke diplomatie uitgevoerd, dat via de media en de maatschappij van Macau de waarden en het beleid van de EU op economisch, regelgevend, sociaal, onderwijskundig en cultureel gebied overbrengt. De Commissie heeft ook haar contract verlengd met de universiteit van Macau, waar een EU-i (Europees informatiecentrum) is gevestigd.

³ “De Europese Unie, Hongkong en Macau: mogelijkheden tot samenwerking 2007-2013”. Mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement. COM(2006) 648 definitief van 26.10.2006.